

معرفیهای گزارشی

آیین نگارش و گزارش نویسی در کتاب حاضر معرفی شده است. پایان بخش کتاب فهرست موضوعی آن است.

* فرهنگ دانش آموز، عربی به فارسی - فارسی به عربی. احمد سیاح. (چاپ دوم: تهران، انتشارات اسلام، ۱۳۷۲). ۹۹۲ ص، جیبی.

فرهنگ عربی به فارسی و فارسی به عربی همراه با اعراب کلمات است.

* فهرست مقالات فرهنگی. مدیریت نمایه سازی. (تهران، سازمان مدارك فرهنگی انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲). ۲۰۵ ص، وزیری.

فهرست موضوعی مقالات نشریات ادواری است که در بهمن ماه ۱۳۷۱ نشر یافته است. در این شماره محتوای ۹۴ نشریه فهرست شده است.

* فهرست مقالات فرهنگی. مدیریت نمایه سازی. (تهران، سازمان مدارك فرهنگی انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲). ۲۰۰ ص، وزیری.

فهرست موضوعی مقالات مطبوعات جمهوری اسلامی ایران است که در فروردین ۱۳۷۲ نشر یافته است.

در پایان این مجموعه ها فهرست نام نویسندگان، فهرست موضوعی و جراید فهرست شده می آید. در این جلد ۸۴ نشریه فهرست شده است.

* قانون مقررات صادرات و واردات و جداول آن. نویسنده: اداره کل مقررات صادرات و واردات. (چاپ اول: تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، ۱۳۷۲). ۵۲۸ ص، وزیری.

کلیات

* معجم ما کتب عن الرسول واهل البيت صلوة الله عليهم. عبدالجبار الرفاعی. (چاپ اول: تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهران، ۱۳۷۲). ج ۳-۹، ۴۳۰+۵۱۲+۵۳۸+۵۳۱+۴۷۶+۵۵۶+۵۶۵ ص، وزیری.

بیشتر از اهمیت و کارآمدی این مجموعه عظیم سخن گفته ایم (آینه پژوهش، شماره ۱۶، ص ۸۲-۸) و یادآوری کرده ایم که این مجموعه گسترده ترین و شاملترین اثری است که درباره منابع سیره معصومان -ع- سامان یافته است. چهار جلد اول این مجموعه ویژه منابع حیات رسول الله -ص- است که جلد اول و دوم آن بیشتر سخن گفته بودیم. جلد سوم با حرف «ق» آغاز می شود و با حرف «میم» پایان می پذیرد. جلد چهارم از حرف «ن» آغاز می شود تا پایان حروف.

ج پنجم با گزارش منابع زندگانی حضرت زهراء -س- آغاز می شود و تا ص ۱۲۹ پیش می رود و آنگاه گزارش منابع زندگانی علی -ع- است که با جلد ششم پایان می پذیرد. جلد هفتم با کتابهای زندگانی امام مجتبی -ع- آغاز می شود. جلد هشتم بقیه منابع سیره امام حسین -ع- است تا امام رضا -ع-. جلد نهم با گزارش منابع زندگانی امام جواد آغاز می شود تا حضرت مهدی -عج- و نیز منابع مشترك درباره اهل البيت -ع- چگونگی جلد دهم و یازدهم را در فرصتی دیگر گزارش خواهیم کرد.

* چگونه پژوهش کنیم؟ نیک مور. ترجمه فاطمه رها دوست. (چاپ اول: تهران، سازمان مدارك فرهنگی انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲). ۱۵۲ ص، وزیری.

چگونگی پژوهش و روشهای آن همراه با کلیاتی در باب

حدیث

* مدینه معجز الاثمه الاثنی عشر. سید هاشم بحرانی (چاپ اول: قم، مؤسسه معارف اسلامی، ۱۴۱۴). ج ۴. ۴۵۵ص، وزیری.

این کتاب گزارش تفصیلی معجزات و کرامات ائمه اطهار-ع- است. این جلد مشتمل است بر معجزات، کرامات و امور غیبی منقول از امام حسن و امام زین العابدین-ع- و آنچه درباره آن بزرگواران نقل شده است محققان افزون بر تحقیق متن و مقاله نقلها با منابع و مصادر کتاب، در صفحاتی درباره برخی از روایات افزوده‌اند.

* دویست و پنجاه حدیث. سید ابوالفضل حسینی. (چاپ اول: تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۲). ۳۵۱ص، جیبی. این کتاب بخش اول از چهار بخش مجموعه هزار و یک حدیث است. در این جلد دویست و پنجاه حدیث در موضوعات مختلف نقل و ترجمه شده است.

* آیات الأنوار. محمود یوسفی غروی. (چاپ اول: قم، مرکز انتشارات دارالنشر اسلام، ۱۳۷۲). ۴۷۱ص، وزیری. این کتاب تفسیر آیاتی است که درباره فضایل پیامبر-ع- و امامان-ع- تفسیر و یا تاویل شده است. در صفحه عنوان آمده است: و هو مستدرک لکتاب «تاویل الایات». بنابراین باید این مجموعه شامل احادیثی باشد که در تفسیر و تاویل آیات درباره معصومان-ع- آمده و در کتاب «تاویل الایات» سید شرف‌الدین الحسینی استرآبادی نجفی نیامده است. کتاب حاضر به ترتیب سور قرآنی پیش رفته است در پانوشت منابع احادیث آمده است. متن روایات بدون هیچ توضیحی آمده است.

* معانی الأخبار. شیخ صدوق. ترجمه: عبدالعلی محمدی. (چاپ اول: تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۲). ج ۲. ۴۳۲+۴۶۴ص، وزیری.

معانی الأخبار، از آثار ارجمند و از میراث گرانقدر شیخ

صدوق-ره- است. این کتاب بر پایه توضیح عناوین و موضوعات دشوار در آیات و روایات گرد آمده است. یعنی راوی آیه، حدیث و یا موضوعی، برایش مشکل بوده و دریافتش دشوار می‌نموده است، از امامان-ع- پرسیده و پاسخ شنیده‌اند. معانی الأخبار را یکی از مهمترین آثار فقه الحدیث باید به شمار آورد. مترجم محترم کتاب را بر اساس متن تصحیح شده استاد علی اکبر غفاری ترجمه کرده و گاه توضیحات سودمندی بدان افزوده‌اند و در مقدمه کتاب بحثی سودمند نگاشته‌اند درباره حدیث، جریان منع کتابت و آثار آن.

* چهل حدیث. سید هاشم رسولی محلاتی. (چاپ اول: تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ج ۲. ۵۴۲+۵۴۰ص، وزیری.

مؤلف محقق کتاب برآنند تا چهل حدیث را در مباحث دینی، اخلاقی و اجتماعی شرح و تفسیر کنند. آنچه اینک نشر یافته است، بیست حدیث از مجموعه چهل حدیث است در دو مجلد. عناوین فصول دهگانه جلد اول در شرح و تفسیر ده حدیث عبارتند از: نشانه‌های مؤمن، فضیلت نماز، شش عمل برای رسیدن به شش چیز، سخت‌ترین اعمال، اصول کفر، همه علمها چهار علم است، بازپرسی قیامت، ضمانت بهشت در برابر شش چیز، فایده رفت و آمد به مسجد، کمال در چیست؟ و عناوین جلد دوم چنین است: قوام دین به چهار طایفه است، دعا و فواید آن، خیر دنیا و آخرت در چهار چیز، مکارم اخلاق چیست؟ استغفار و شرایط آن، استغفار انبیاء و ائمه علیهم السلام، وصیتهای رسول خدا به سلمان فارسی، دوستی و دشمنی در راه خدا، گنج چه بود؟ که شرح و تفصیل داستان حضرت موسی است با خضر- مؤمن باید سه سنت داشته باشد. شرح تفسیر حدیثهای بیستگانه در این کتاب با بهره‌گیری از احادیث، قصص، تاریخ و مباحث کلامی، تفسیر و اخلاقی سامان یافته است و در مجموع اثری به هم آمده است خواندنی، سودمند و آموزنده

* ترجمه الحکم الزاهرة. علیرضا صابری یزدی. ترجمه محمدرضا انصاری محلاتی. (تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۷۷۰ص، رقعی.

شامل تبویب موضوعی ۲۲۵۰ حدیث در ذیل ۲۴۰ موضوع

است که ترجمه آن نیز به همراه احادیث همراه با مآخذ آنها آمده است. گزینش احادیث در این مجموعه بر محور مباحث اعتقادی و اخلاقی و مسائل مورد ابتلای جامعه است.

* چهل حدیث قدس. محسن ادیب بهروز. (چاپ اول: تهران، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۶۸ ص، جیبی.

تدوین، تنظیم و ترجمه چهل حدیث است درباره قدس اهمیت آن و فضیلت و عظمت‌های آن.

فقه و اصول

* المختصر النافع. محقق حلی. (چاپ اول: تهران، بنیاد بعثت، ۱۴۱۳). ۵۰۳ ص، وزیری.

المختصر نافع یکی از ارجمندترین و استوارترین متون فقهی شیعی است. مؤلف بزرگوار آن، فقیه بلند پایه تشیع، نجم‌الدین جعفر بن حسن هذلی حلی، کتاب گرانقدر دیگرش (شرایع) را خلاصه کرده و بدان النافع فی مختصر الشرایع نام نهاده است. مختصر بارها چاپ شده است. این چاپ بر پایه دو نسخه خطی و نسخه چاپی قاهره آن مقابله تصحیح و تحقیق شده است. در این چاپ افزون بر استوارسازی متن، اقوال فقهی منبع یابی شده و آیات و روایات استخراج شده است. برخی از توضیحاتی که در چاپ قاهره بوده است، در این چاپ آمده و در ضمن مقدمه ای از چگونگی تصحیح سخن رفته است. سخنی درباره کتاب و شیوه فقهی مؤلف و شرح حال وی نیز از چاپ پیشین نقل شده است.

* نماز چیست؟. سید محمد حسینی بهشتی (چاپ بیست و ششم: تهران، دفتر نشر و فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ۵۲ ص، رقعی.

این ایستادن و خم شدن، این نشستن و به خاک افتادن، و با هر یک کلماتی گفتن چه معنا دارد؟ جاودان یاد، آیت الله شهید بهشتی، به این سئوالها با نثری روان و پردازشی ساده، و استوار، برای آموزش نونهالان پاسخ گفته است. ر. ک: آینه پژوهش، شماره ۱۹، ص ۹۲.

* مسالک الافهام فی شرح شرایع الاسلام. زین‌الدین بن علی العاملی. (چاپ اول: قم، مؤسسه معارف

اسلامی، ۱۳۱۴). ج ۳. ۴۸۶ ص، وزیری.

مسالک الافهام از مهمترین و دقیقترین شرحهای کتاب گرانقدر شرایع الاسلام است. در این تحقیق متن شرایع در بالای صفحات و شرح آن در ذیل آمده است. در پانوشتهای محققان، مراجع و منابع اقوال، احادیث و گاه توضیحاتی درباره متن و نیز نسخه بدل‌های مهم ثبت شده است. این مجلد با «کتاب جهاد» آغاز می‌شود و با احکام قرض پایان می‌پذیرد. پیشتر از مسالک و چگونگی تصحیح آن سخن گفته ایم. (آینه پژوهش، سال دوم، شماره سوم، ص ۲۷۶).

* مناسک حج. عبدالکریم بی‌آزار شیرازی. (چاپ هشتم: تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ۲۵۹ ص، وزیری.

مؤلف محقق، کتاب مناسک حج را بر اساس فتاوی حضرت امام - رضوان الله علیه - تنظیم کرده است و در بخش اول آن به تفصیل از فلسفه حج و احکام کلی آن بحث کرده است.

* رساله نوین فقهی پزشکی. عبدالکریم بی‌آزار شیرازی. (چاپ اول: تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ج ۱. ۱۹۵ ص، وزیری.

مؤلف محقق و سختکوش این کتاب پس از آنکه، مسائل فقهی بر مبنای فتاوی حضرت امام خمینی - رضوان الله علیه - را در چهار جلد با عنوان رساله نوین تدوین و عرضه کردند و با استقبال عظیم و در خور توجهی رویارو شد، اکنون مسائل فقهی بهداشتی را با همان آهنگ و ترتیب تدوین کرده اند که جلد اول شامل بهداشت بدن و روان، آب و محیط زیست و اماکن عمومی است. کتاب در هشت فصل تدوین یافته و در آغاز بحث جالبی آمده است با عنوان «طب القرآن». در آغاز تمام فصلها نویسنده بحثهای خواندنی و سودمندی در کلیات مسائل مطرح کرده و آنگاه فتاوی را گزارش کرده است.

کتابی است ارجمند و خواندنی در اخلاق عملی که عنوان کتاب سال را از آن خود ساخت. از محتوا و چگونگی آن پیشتر سخن گفته‌ایم. (شماره ۱۷، ص ۱۴۰).

* پدر و فرزند. سید محمد تقی حکیم. (چاپ نهم: تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ۱۲۰ ص، رقمی.

این کتاب مسئولیت پدران و مادران را در مقابل فرزندان باز گفته است، و از سوی دیگر مسئولیت فرزندان را نیز در برابر پدران و مادران بر شمرده است. مؤلف می‌کوشد تا با نگاهی دقیق خدمات بی‌شائبه پدر و مادر را به فرزند بنمایاند و از مهرورزی آنان به فرزندان سخن گوید و آرمانهای آنان را درباره فرزندانانشان، در پیشدید فرزندان قرار دهد. کتاب به شیوه گفتگو نگاشته شده است و مطالب آن، روان، ساده و جذاب و دلکش است.

* معلم موفق. حسین دهنوی. (چاپ اول: تهران، مرکز چاپ نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۱۲۳ ص، رقمی.

مؤلف در ضمن هشت بخش از اهمیت علم و تعلیم، ارزش و مقام معلم، تاثیر معلم و شاگرد، ویژگیهای معلم موفق، وظایف معلم سخن گفته است. فصل ویژگیهای معلم موفق و وظایف معلم مفصلترین بخشهای کتاب است. در بخش ویژگیهای معلم موفق از اخلاص، مدارا، صداقت، عدالت، صراحت در گفتار، شهامت، انتقادپذیری، واقع‌گیری توابع و ... سخن گفته است. در پایان نیز در ضمن دو فصل با عناوین پیام به معلم و هشدار به معلم، نکات قابل توجهی را یادآوری کرده است.

* روانشناسی موفقیت در تحصیلات دانشگاهی. لیند گرن. ترجمه یوسف اردبیلی. (چاپ اول: تهران، انتشارات کویر، ۱۳۷۲). ۲۰۴ ص، رقمی.

چگونگی یادگیری و فرایند آن و برخی دیگر از مسائل مربوط به آموزش، در کتاب حاضر مورد بررسی قرار گرفته است. این اثر راهنمایی برای داوطلبان کنکور و دانشجویان و دانش پژوهان است.

* جهان‌نگری. گوستاو یونگ. ترجمه جلال ستاری. (چاپ اول: تهران، انتشارات توس، ۱۳۷۲). ۲۳۲ ص، رقمی.

کلام

* خاطرات مدرسه. سید محمد جواد مهری. (چاپ اول: قم، مؤسسه معارف اسلامی، ۱۳۷۲). ۲۷۲ ص، رقمی.

مؤلف در دوران تحصیل در دبیرستان، در کویت با یکی از معلمان سنی درباره ولایت علی (ع)، شیعه و برخی از عقاید شیعیان به بحث می‌پردازد و در جلسات متعددی با وی در زمینه‌های یاد شد بگفتگو می‌نشیند. این کتاب بازنگری و بازنگاری آن بحثهاست که به صورت کتاب نشر یافته است. محور بحثها را، آیات تفسیر شده به ولایت علی-ع- و موضع آن بزرگوار در برابر خلفا، عقاید شیعه و سنی درباره خداوند و پیامبر، نص بر خلافت و عدم آن، اهل بیت (ع) و ائمه دوازده گانه تشکیل می‌دهد.

تعلیم و تربیت

* منية المرید فی ادب المفید و المستفید. شهید ثانی. تصحیح رضا مختاری. (چاپ دوم: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲).

این اثر در شماره دوم همین مجله به تفصیل معرفی شد و در سال ۱۳۶۹ به وسیله وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کتاب سال شناخته شد.

* سیمای فرزندانگان. رضا مختاری. (چاپ ششم: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۵۳۲ ص، وزیری.

* سیماء الصالحین. رضا مختاری. ترجمه حسین کورانی. (چاپ اول: بیروت، دارالبلاغه ۱۴۱۳/۱۹۹۲). ۴۴۷ ص، وزیری.

این اثر ترجمه عربی کتاب سیمای فرزندانگان است.

* نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی. محمدرضا مهدوی کنی. (چاپ دوم: تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ۷۱۶ ص، وزیری.

روانشناسی و شعر، زن اروپایی، پدیده دین، پادزهر «توده زدگی»، غرب در رویارویی با مسائل دینی، راه حق، عنوان برخی از مباحث کتاب است.

تاریخ و شرح حال

* کاشف الغطاء، سوره خشم. محمدرضا سمانک امانی. (چاپ اول: تهران، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۲۰۲ص، رقی.

کاشف الغطاء مرزبان بزرگ اندیشه شیعی، فقیه، ادیب، متکلم و عالم بیدار بزرگی بود که حراست از اسلام و حفاظت از فرهنگ تشیع را با جان سپر ساخته بود. زندگانی او یکسره اقدام است و شور و حماسه. بیان و بنان او بی نظیر بود و از معدود عالمانی بود که استوار می گفت و استوار می نوشت و استوار در موضع اسلامی می ایستاد. این کتاب گزارشی است از حماسه اقدام، مقاومت، ابلاغ و ارشاد آن بزرگوار در شش بخش. مؤلف از زندگانی، آثار و مسافرت‌های آن عالم بزرگوار و حضورش در صحنه سیاست و فرهنگ جهانی سخن گفته است.

* زندگانی علی بن الحسین. سید جعفر شهیدی. (چاپ پنجم: تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ۲۳۰ص، وزیری.

اثری است ارجمند و خواندنی درباره زندگانی علی ابن الحسین -ع- که پیشتر از آن سخن گفته شد: آینه پژوهش، شماره ۱۷، ص ۱۴۲.

* سید محسن امین، ستاره لبنان. عباس عبیری. (چاپ اول: تهران، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۱۲۸ص، رقی.

سید محسن امین، پرچمدار بزرگ حق و قهرمان سختکوش آوردگاه اندیشه‌ها، یکی از بلندترین قله‌ها و استوارترین راست قامتان مدافع حق در قرن گذشته بود. دیده‌بانی از مرزهای اندیشه و حاضر یراقیش در حراست از تشیع تمام زندگی‌اش بود، او در این راه از هیچ تلاشی دریغ نرزد. گزارشی گونه‌ای از زندگانی، حماسه، تلاش، آثار و تأثر آن بزرگوار در این نوشتار آمده است.

* سردار کابلی. سید حسن احمدی نژاد. (چاپ اول:

تهران، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۱۲۳ص، رقی.

علامه ادیب و متفکر جلیل، حضرت حیدرقلی خان قزلباش، مشهور به سردار کابلی، از نمونه‌های والای عالمان معادباور و زاهدان دنیا‌گریز و عالمان عامل بود. در این نوشتار، مؤلف از زندگانی آن بزرگوار در افغانستان، هجرت برای تحصیل، مهاجرت‌های مختلف، آثار و تأثر و همراهان و شاگردانش سخن گفته است. نویسنده از حوادث روزگار زندگانی وی نیز غافل نیست، بدین سان هر چند بسیار گزیده و مختصر، تاریخ اجتماعی سیاسی و فرهنگی روزگار سردار کابلی نیز هست.

* محقق ثانی مقتدای شیعه. محمد جواد پیچان. (چاپ اول: تهران، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۱۲۱ص، رقی.

بیست و هشتمین شماره از مجموعه دیدار با ابرار و شامل شرح حال، آثار و گزارش موقعیت اجتماعی و شخصیت فقهی فقیه بلند پایه تشیع، علی حسین بن عبدالعالی کرکی، مشهور به «محقق کرکی» و «محقق ثانی» است.

مؤلف در این نوشتار از زادگاه، تحصیل، هجرت محقق به ایران، ارتباط وی با صفویان و چرایی آن، آثار فقهی و علمی محقق سخن گفته است. در ضمن معرفی یکی دیگر از این آثار نیز یادآوری کرده‌ام که نشر دلکش زیبا و عناوین جالب و خوش‌آهنگ نباید تا بدان جا پیش رود که محتوای آن فدا شود و خواننده از عناوین چیزی در نیابد. مثلاً: سبیدی گل، بربراق همت، یادی از باغبان، از لبان آفتاب و ... نمونه‌هایی از این مقوله است.

* محمد پیامبر آزادی بخش. جواد نعیمی. (چاپ دوم: تهران، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۲۳۲ص، رقی.

گزارشی است دلنشین از زندگانی پیامبر -ص- در مکه و

مارقین، قاسطین گزارش و تحلیل شده است. فصل پنجم این بخش نتیجه گیری از بحثهاست.

* الشہید مسلم بن عقیل. عبدالرزاق مقررّم. (قم)، منشورات الشریف الرضی، (۱۳۷۲). ۳۲۴ص، وزیری.

این کتاب شرح تفصیلی و گزارش جامع زندگانی، اندیشه و جهاد مسلم بن عقیل، سفیر گرانقدر و ارجمند ابا عبد الله الحسین-ع- است. مرحوم مقررّم که از فقیهان و مورخان بزرگ قرن اخیر بود، به مناسبت شرح حال مسلم، مطالب ارجمندی درباره آل ابی طالب آورده است. در این کتاب چگونگی ورود مسلم بن عقیل به کوفه و ماجراهای پس از آن با دقت گزارش و تحلیل شده است.

* زینب قهرمان دختر علی (ع). احمد صادقی اردستانی. (چاپ اول: تهران، نشر مطهر، ۱۳۷۲). ۴۲۴ص، رقعی.

مؤلف کتاب، در هیجده فصل از زندگانی، اندیشه، جهاد و هجرت قهرمان بزرگ کربلا و پیامبر خون و شهادت، زینب کبری-س- سخن گفته است. ریشه های خانوادگی، ازدواج و تشکیل خانواده، اوج فضائل و کرامت، زینب در کربلا، روز عاشورا آغاز رسالت، زینب در کوفه، در شهر شام، خطابه زینب در کاخ سبز، آرامگاه زینب، عناوین برخی از فصول کتاب است. مؤلف کوشیده است با تکیه بر متون کهن تاریخی و پژوهشها و تحقیقات نو و با دقت تمام ابعاد زندگانی آن بزرگوار را برنمایاند. کتاب با نثری روان نگاشته شده است و نظم و چینش مطالب آن دقیق و مطالبش سهل الوصول است. در پایان کتاب، کتابخانه زندگانی حضرت زینب آمده است.

* آیه الله بروجردی زعیم بزرگ. عباس عبیری. (چاپ اول: تهران، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲). ۱۶۲ص، رقعی.

در این کتاب در پنج بخش از شرح حال، تحصیل، تدریس و زندگانی علمی و سیاسی زعیم بلند آوازه تشیع، حضرت آیه الله العظمی بروجردی، سخن رفته است. روزگار زندگانی در زادگاه، هجرت به اصفهان و نجف، بازگشت به زادگاه، هجرت به قم و زعامت و تدریس و تربیت شاگردان بسیار، در این اثر به صورت داستان یاد شده است. ابعاد عظیمی از شخصیت آن بزرگوار، مانند شیوه تالیف

مدینه. سخن از کوششهای رسول الله در راه گسترش آیین حق، بردباری در برابر ستمگریهای مشرکان و شکیبایی در مقابل دشواریها و نبردهای پی در پی در راه فرازمندی نام حق در این کتاب بزیبایی تصویر شده است.

* وسائل المحبین. حاج شیخ جعفر شوشتری. ترجمه محمد حسین شریعتمداری (چاپ اول: تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۲). ۵۲۷ص، وزیری.

این کتاب ترجمه خصائص الحسینیّه علامه حاج شیخ جعفر شوشتری است به خانه حاج میرزا محمد حسین شریعتمداری تبریزی از عالمان و فقیهان قرن سیزدهم. وی ترجمه کتاب را به سال ۱۳۰۸ قمری پایان برده است. مطالب کتاب ذیل «عناوین» آمده است: عنوان اول، دوم و ... و در این بخشها یکسره به عظمتها، ویژگیها و برجستگیهای ابا عبد الله الحسین-ع- پرداخته است. ویژگیهای اخلاقی امام، لطف خاص خداوند به آن بزرگوار، ویژگیهای عزاداری و زیارت آن حضرت، پیوند امام حسین-ع- با قرآن و ... از مباحث کتاب است. جای شرح حال تفصیلی مؤلف و مترجم در این چاپ جداً خالی است.

* مواضع سیاسی حضرت علی (ع) در قبال مخالفین. جلال درخشه. (تهران، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۱). ۲۳۳، وزیری.

این کتاب در دو بخش زندگانی سیاسی علی-ع- را پس از رحلت رسول الله-ص- گزارش کرده است. در فصل اول بخش اول چگونگی جناح بندیها و شکل گیری جریانهای سیاسی در آخرین سال حیات پیامبر-ص- را باز گفته و در فصل دوم موضع امام را در سقیفه و در دوران حکومت بیست و پنج ساله خلفاء توضیح داده است: بخش دوم عهده دار تبیین حیات سیاسی دوران حکومت امام علی-ع- است. در فصل اول آن از چگونگی شکل گیری حکومت سخن رفته است و در فصول بعدی نبردهای داخلی و موضع امام در برابر جریانهای ناکثین،

دانشگاهها تدوین کرده است. در این جلد به ادبیات عرب در روزگار جاهلی پرداخته شده است. وی در آغاز روزگارهای ادبی و ادبیات عرب را تقسیم بندی کرده و آنگاه از ویژگیهای اسلوب شعر سخن گفته است. در بخش بعدی به شیوه های نثر ادبی پرداخته و آنگاه ویژگیهای ادب جاهلی را شمرده و با بحث از اهداف و آرمانها در ادب جاهلی به معرفی تنی چند از شاعران دوره جاهلی، بریژه سراینندگان معلقات سبع، پرداخته است.

* جمال آفتاب: شرحی بر دیوان حافظ، اقتباس از علامه سید محمد حسین طباطبائی (ره). علی سعادت پور. (قم، انتشارات تشیع، ۱۳۷۲). ج ۳، ۴۲۲ ص، رقمی.
شرح غزل ۱۲۱ تا ۱۸۰ از دیوان حافظ است که با استفاده و اقتباس از افاضات مرحوم علامه طباطبائی نگاشته شده و یکسره به آیات و روایات تأویل گردیده است.

* برگزیده فرج بعد از شدت. حسن بن اسعد دهستانی. تصحیح و فهرستها از اسماعیل حاکمی. (چاپ اول: تهران، انتشارات توس، ۱۳۷۲). ۲۴۰ ص، وزیری.
در آغاز کتاب شرح حال مؤلف و چگونگی این اثر آمده است. سپس گزیده متن کتاب آورده شده و در پایان فهرستهای گوناگونی برای کتاب تنظیم شده است.

* برانگیخته. جبران خلیل جبران. ترجمه: هشترودی. (چاپ دوم: تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ۱۴۵ ص، رقمی.

ترجمه اثر جاودانه و ادیبانه جبران خلیل جبران، نویسنده بلندآوازه لبنانی است با عنوان «النبی» که مترجم فقید و ارجمند آن را با عنوان «برانگیخته» ترجمه و منتشر کرده است. جبران خلیل در این اثر در قالب قصه و به گونه تصور و پندار، مکتبی انسانی- الهی را برای خواننده ترسیم می کند. پیامبر تصویری جبران، از زندگی و مرگ عاشقانه سخن می گوید و وصال حق را آرزو می کند. مترجم محقق آن، در مقدمه عالمان و باریک بینانه ای، محتوای کتاب را تحلیل کرده و دیدگاههای جبران را با تکیه بر این کتاب و دیگر آثار وی نمایانده است.

و تدریس، منهج قویم و بی مانند وی در فقه و رجال، تلاش در راه وحدت اسلامی و ... مورد توجه قرار نگرفته است.

* حلیة الأبرار فی احوال النبى و اوصیائه الأطهار. سید هاشم بحرانی. (چاپ اول: قم، مؤسسه معارف اسلامی، ۱۳۱۴). ۶۳۲ ص، وزیری.

این کتاب شامل شرح زندگانی پیامبر و ائمه اطهار-ع- بر پایه روایات است. پیشتر از اهمیت و چگونگی تصحیح آن سخن گفته ایم (شماره ۷، ص ۶۸).

این جلد با شرح حال امام صادق-ع- آغاز می شود و با گزارش زندگانی و مسائل مرتبط با حیات اجتماعی و سیاسی دوران امام جواد-ع- پایان می پذیرد.

افزون بر آنچه در شماره پیشگفته درباره تحقیق محقق ارجمند کتاب آورده ایم، اینک بیفزاییم که وی در توضیح متن، شرح حال رجال و مؤلفان یاد شده در متن و واژه های دشوار یاب آن توضیح سودمندی افزوده اند.

ادبیات

* ستیز. بنت الهدی صدر، ترجمه، لطیف راشدی (چاپ چهارم: تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲). ۴۰ ص، رقمی.

این کتاب مجموعه چند داستان است که نویسنده قهرمان و شهید آن، با دستمایه ای از تعالیم قرآنی آنها را پرداخته و نگاشته است. بیشترین تکیه داستان بر شخصیت والای زن مسلمان و هوشمندی و استواری آن در برابر جاذبه های کاذب دنیوی است. نام کتاب از آخرین داستان آن گرفته شده است که گفتگوی زیبا و مؤنانه دو همراه است در راه حفظ سلامت و هویت و عظمت جامعه اسلامی.

* تاریخ الادب العربی. سید جعفر حسینی (چاپ اول: قم، دارالاعتصام، ۱۴۱۴). ج ۱، ۲۸۸ ص، وزیری.

مؤلف این کتاب را جهت متن درس برای برخی از

